

Alexandra ȘERȘUN

masterand

Universitatea Tehnică a Moldovei

email: sanda.sersun@gmail.com

DESIGNUL INTERIOR AL OFICIILOR – EVOLUȚIE ȘI TENDINȚE

Summary. Office interior design – evolution and trends. This article makes a brief presentation of the evolution of the office as a workspace, analyzes current stylistic trends in interior design, organizational models and approach to the design problem and possible development in the context of the pandemic.

Keywords: interior design, office, trend, traditions, open-space.

Actualitatea problemei proiectării și elaborării designului de oficii este strâns legată de orientarea economiilor mondiale pe dezvoltarea sferei serviciilor și tehnologiilor „producerii intelectuale”. În contextul modernizării și mecanizării majorității proceselor de producere, oficiile joacă mai des rolul unui mediu ambient plăcut pentru angajații care sunt mai mult implicați în procesele intelectuale decât cele fizice.

Până nu demult designul oficiilor rămânea la un nivel rudimentar, trezind emoții preponderent negative. Posibil anume din această cauză tot mai des în ultimul deceniu designul de oficii a devenit la fel de întregat precum designul de apartamente. După părerea lui A. A. Качемцева, „designul oficiilor moderne nu este doar un instrument pentru obținerea succesului, ci și parte a stilului corporativ, parte a imaginii companiei”¹. În așa mod, designul oficiului trebuie să reflecte cultura organizațională.

Primele încăperi cu funcția de oficii pot fi considerate saloanele pictorilor, sculptorilor și arhitecților care au apărut în primele secole ale mileniului trecut. Din această cauză în proiectarea oficiilor se acordă maximă atenție elementelor decorative.

Deja în secolul al XVIII-lea oficiile au devenit un atribut al aristocrației, iar reprezentanții burgheziei au tins să folosească cele mai scumpe și impunătoare elemente de decor pentru a uimi vizitatorii cu luxul și amploarea interiorului.

Odată cu revoluția industrială s-a dezvoltat și infrastructura oficiilor, au apărut primele centre de oficii, formate după principiul „practic și rațional”. În cele din urmă, această abordare a fost adoptată în toată lumea, astfel au apărut primele oficii de tip open-space, cum sunt numite ele în prezent. Angajatorii investeau minimul de resurse pentru a plasa cât mai multe persoane într-un oficiu și a stimula lucrul de echipă, fără a lua însă în considerare dorințele și necesitățile angajaților.

Cu timpul se dezvoltă norme minime necesare de spațiu per lucrător – la începutul anilor ‘20 ai secolului al XX-lea aceste norme erau de 7-10 ori mai mici comparativ cu cele din secolul al XIX-lea, 2-5 m.p. comparativ cu 20-25 m.p. per angajat².

Inventarea cubiclei de Robert Propst și Herman Miller în 1967 a fost o nouă etapă în evoluția oficiilor, introducând în viața angajaților noțiunea de spațiu personal. Cubiculele prezentau niște

¹ A. A. Качемцева, *Интерьер офисного пространства: учебное пособие по дисциплине «Архитектурно-художественная и монументально-декоративная композиция интерьеров (проектирование)» (специальность Монументально-декоративное искусство)* / A. A. Качемцева, Н.Новгород: Изд-во ННГАСУ, 2015, 56 с.

² *Evoluția oficiilor*, <http://blog.unitex.ru/2012/07/evolyuciya-ofisnogo-pomeshheniya/> (accesat la 12 septembrie 2020).

Fig. 1. <http://blog.unitex.ru/wp-content/uploads/2012/07/1.jpeg>

elemente modulare care pot fi organizate în diferite combinații în funcție de necesitățile oficiului, care separau mesele sau grupurile de mese unele de altele³.

În prezent se deosebesc două metode de bază de abordare a designului de oficiu – abordarea americană și europeană. Celei americane îi este specifică organizarea de tip open-space, cu folosirea unui stil „curat”. Abordarea europeană acceptă combinarea diferitor elemente, din diferite stiluri. La rândul său, abordarea europeană este influențată de producătorii de mobilă locali și se distinge mai multe subcategoriile ale acestui stil – norvegian, scandinav, german ș.a.

Oficiile moderne sunt destinate pentru două tipuri de activități – cea individuală, ce ar presupune o atenție sporită la un birou izolat fonic și vizual; și cea colectivă, care ar necesita un spațiu confortabil pentru discuții și dialog în grupuri mai mari. La proiectarea oficiilor e necesar să se respecte toate cerințele tehnice, dar și să se atragă atenție la factorul vizual și estetic al încăperii. O provocare a arhitecților și designerilor în acest sens este combinarea dotării tehnice cu restul elementelor de interior. Un factor cu rol important în asigurarea confortului și productivității lucrătorilor îl joacă soluțiile acustice și de climat control. Amplasarea și montarea utilajului tehnic, amplasarea mobilierului sunt dictate de normele ergonomice specifice tipului de oficiu.

O caracteristică distinctivă a oficiilor moderne este gradul de mobilitate și posibilitatea adaptării spațiului pentru diferite tipuri de activități. Folosirea partițiilor din sticlă permite lărgirea vizuală a spațiului, păstrând totuși autonomia locurilor de muncă. Un sentiment de confort și atmosferă plăcută îl creează elemente de natură, cum ar fi plante de cameră sau alte elemente de verdeață. La fel de actual este și amenajarea unor zone pentru business întâlniri, zone de bucă-

³ *Evoluția oficiilor în ultimii 100 de ani*, <https://mosmonitor.ru/articles/culture/evolyuciya-ofisnyh-pomecshenij-za-poslednie-100-let> (accesat la 12 septembrie 2020).

Fig. 2. <http://blog.unitex.ru/wp-content/uploads/2012/07/31.jpeg>

tărie și zone de joacă - o tendință a ultimului deceniu, care a apărut din necesitatea oferirii unui mijloc de recreere psihologică pentru muncitori.

În contextul cererii tot mai mari din partea companiilor pentru proiectarea interioarelor, aspectul estetic al acestora devine o componentă din ce în ce mai importantă, deseori fiind o marcă a stabilității și succesului companiei. La rândul său, designerii sunt motivați să caute metode și soluții originale stilistice, și cu atât mai mult constructive și tehnologice. Acest proces de căutare continuă e un stimul în dezvoltarea noilor tehnologii de comunicare, care ulterior devin baza proiectării oficiilor.

Designul de oficii la moment încearcă să strice imaginea de oficiu și să prezinte spațiul ca un teren pentru libertate de exprimare și nu ca o „cutie din beton” în care angajații sunt nevoiți să petreacă cel puțin 8 ore pe zi. Tot mai multe companii pledează pentru un spațiu multifuncțional, includ zone sportive, de joacă, de recreere, ceea ce cu siguranță acționează pozitiv asupra lucrătorilor, asupra stării lor psihofiziologice și productivității. Deseori se folosesc combinații neobișnuite de culori, accente de formă, contraste și elemente de decor. Exemple în acest sens pot servi oficiile companiilor Google, Facebook, Pixar, Red Bull ș.a.

Se pot evidenția câteva stiluri de bază, des utilizate în spațiile oficiilor moderne, cum ar fi minimalism – caracterizat prin minimul necesar de mobilier, funcționalitate și simplitate, iluminat liniștit și neutru, folosirea unei game coloristice pale și deschise, lipsa decorului excesiv. Un alt stil nu mai puțin popular rămâne a fi stilul contemporan în diferite interpretări, caracterizat prin estetism, forme complicate, siluete istorice a mobilierului, combinații de culori plăcute. Un loc important îl au și elementele hi-tech, deși este utilizat mai puțin în ultimii ani, întrucât reprezintă un stil mai reținut, lipsit de decor și alte elemente care pot capta atenția. O răspândire largă l-a permis stilul loft, probabil datorită unei oarecare simplități relative în realizare – stilul

se potrivește perfect pentru spațiile nelocuite anterior, nefinisate și practic abandonate, ceea ce permite economisirea resurselor pentru lucrări de finisare interioare. Trebuie de menționat însă că într-un oficiu cu această stilistică un rol important îl au obiectele de decor, care și formează atmosfera în încăpere, iar stilul se potrivește mai mult unor oficii medii sau mici, întrucât aplicat pe o încăpere mare se va asemena foarte mult cu începuturile erei oficiilor și nu va crea climatul psihologic necesar în colectiv.

Fig. 3. <http://blog.unitex.ru/wp-content/uploads/2012/07/5.jpeg>

Concluzionând putem evidenția următoarele tendințe în evoluția designului de oficii: complexitate, sistematizare, integrarea locurilor de muncă în mediu ambiant dat, mobilitatea și flexibilitatea spațiului, folosită pentru crearea spațiilor confortabile și ergonomice, căutarea unor soluții noi pentru rezolvarea problemei estetice a spațiului.

Raportând la situația pandemică, aceste tendințe rămân încă actuale. Cum va evolua designul de oficii în 2-3 ani putem să deducem de pe acum, luând în calcul recomandările medicilor – cel mai probabil se va schimba nu doar aspectul vizual, dar și structura organizațională, companiile cu mulți lucrători vor dezvolta un program de lucru pe schimburi (în oficii și la domiciliu), se va acorda atenție mai mare instalațiilor de ventilare corectă a încăperilor, vor reveni partițiile în limitarea spațiului personal pentru a minimiza contactul cu alte persoane, va apărea mai mult aer în încăperi din necesitatea de a amplasa mesele de lucru la o distanță mai mare unele de altele. Aceste modificări pot influența mult costul întreținerii oficiilor, iar unele companii se vor concentra pe lucru de la distanță. Trebuie de menționat însă că biroul la domiciliu rămâne a fi o tendință mai puțin populară. Realitatea însă dictează alte reguli, și oficiul la domiciliu a devenit pentru mulți angajați ceva obișnuit.